

แผนการสอนภาคปฏิบัติ/อภิปรายกลุ่ม

หัวข้อเรื่อง Dialyzer reprocessing ระยะเวลาสอน 20 นาที

ชื่อผู้สอน นายนิคม คำเหลือง จำนวนผู้เข้ารับการอบรม 10 คน

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม	สาระเนื้อหา	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน	สื่อการสอน	วิธีการและเกณฑ์การประเมินผล
<p>1. ผู้เรียนสามารถบอกความจำเป็นในการใช้ตัวกรองซ้ำ</p> <p>ผู้เรียนบอกถึงระบบความคุมคุณภาพและความปลอดภัยในการใช้ตัวกรองซ้ำ</p>	<p>บทนำ</p> <p>หน่วยไตเทียมที่มีนโยบายนำตัวกรองไตเทียมและสายส่งเลือดมาใช้ซ้ำจะต้องมีการเตรียมการในขั้นตอนต่าง ๆ สำหรับการนำอุปกรณ์กลับมาใช้ซ้ำอย่างมีคุณภาพ ประสิทธิภาพ และปลอดภัย การนำอุปกรณ์มาใช้ซ้ำไม่ได้หมายถึงการนำตัวกรองมาล้างเท่านั้น แต่ยังคงมีขั้นตอนสำหรับความความปลอดภัยและการควบคุมคุณภาพอื่น ๆ อีก ดังต่อไปนี้</p> <p>2.1. การเก็บข้อมูลต่าง ๆ สำหรับกระบวนการนำอุปกรณ์มาใช้ซ้ำ เพื่อสามารถจะตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล ได้ โดยเฉพาะกรณีที่มีปัญหาเกิดขึ้น</p> <p>2.2 คุณสมบัติของบุคลากร ต้องได้รับการฝึกอบรมและฝึกปฏิบัติให้มีความรู้ทั้งทางทฤษฎีและการปฏิบัติอย่างถูกต้อง</p>	<p>- ทักทายผู้เรียน สร้างสัมพันธภาพ</p> <p>- แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้การสอน</p>		<p>- ผู้เรียนสามารถบอกข้อดี ข้อเสียของการใช้ตัวกรองไตเทียมซ้ำได้</p>

หัวข้อเรื่อง Dialyzer reprocessing

วัตถุประสงค์เชิง พฤติกรรม	สาระเนื้อหา	กิจกรรมการเรียนรู้ สอน	สื่อการสอน	วิธีการและเกณฑ์ การประเมินผล
	<p>2.3 การบอกและให้ความรู้ผู้ป่วย ควรบอกให้ผู้ป่วยทราบถึงการปฏิบัติและความเสี่ยงต่าง ๆ ตลอดจนการควบคุมรักษามาตรฐานที่ทำอยู่เพื่อให้ผู้ป่วยสอดคล้องเฝ้าระวังกระบวนการปฏิบัติต่าง ๆ ซึ่งอาจถูกละเลยในบางครั้ง</p> <p>2.4 คู่มือและขั้นตอนการปฏิบัติ เพื่อสามารถนำมาอ้างอิงในการปฏิบัติได้ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการควบคุมมาตรฐาน</p> <p>2.5 สถานที่ อนามัยสิ่งแวดล้อม และระบบป้องกันความปลอดภัย สถานที่ที่มีเพียงพอ มีอากาศถ่ายเทได้สะดวก มีระบบป้องกันอันตรายจากสารเคมี เข้าสู่บุคลากร หรือการปนเปื้อนของน้ำยาเคมีบนพื้นที่ใช้งาน</p> <p>2.6 วัสดุอุปกรณ์ที่ต้องใช้ ควรจะต้องเตรียมอุปกรณ์ และตรวจสอบอุปกรณ์เหล่านี้อยู่เสมอให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ดี</p> <p>2.7 การเก็บอุปกรณ์ เมื่ออุปกรณ์ผ่านการล้างแล้วควรเก็บในที่สะอาด ไม่มีฝุ่นละออง ไม่อับชื้น ไม่ถูกแสงแดดส่องโดยตรง</p> <p>2.8 การนำอุปกรณ์มาใช้ ควรตรวจสอบว่าอุปกรณ์ยังอยู่ในสภาพที่สมบูรณ์หรือไม่</p>			

หัวข้อเรื่อง Dialyzer reprocessing

วัตถุประสงค์เชิง พฤติกรรม	สาระเนื้อหา	กิจกรรมการเรียนรู้ สอน	สื่อการสอน	วิธีการและเกณฑ์ การประเมินผล
	<p>2.9 การบันทึกข้อมูลผู้ป่วยและอุปกรณ์ ก่อนจะใช้อุปกรณ์ใช้ซ้ำควรบันทึกข้อมูลเป็นการตรวจสอบขั้นสุดท้ายว่าอุปกรณ์ที่จะใช้ตรงกับผู้ป่วย</p> <p>2.10 การเฝ้าระวังและติดตามปัญหา จะต้องมีการเฝ้าระวังและติดตามมาตรฐานต่าง ๆ เป็นระยะ ๆ และนำข้อมูลที่ได้มาพิจารณาแก้ไขปัญหา</p> <p>2.11 การควบคุมคุณภาพ เป็นกระบวนการที่สำคัญที่สุดโดยอาศัยกระบวนการทุกขั้นตอนเป็นข้อมูล และปรับปรุงให้อยู่ในคุณภาพที่กำหนด</p> <p>เทคนิคกระบวนการนำกลับมาใช้ซ้ำ</p> <p>การจะนำตัวกรองกลับมาใช้ซ้ำใหม่ได้ จะต้องผ่านกระบวนการต่าง ๆ ตามขั้นตอนจึงจะสามารถนำกลับมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและปลอดภัย มีขั้นตอนของการนำตัวกรองกลับมาใช้ซ้ำไม่ว่าจะเป็นการล้างด้วยมือ หรือการล้างด้วยเครื่องอัตโนมัติ 3 ขั้นตอนหลักดังต่อไปนี้</p> <p>1 การชะด้วยน้ำสะอาด</p> <p>จุดมุ่งหมายของขั้นตอนนี้ก็คือการชะเอาเลือดที่อยู่ภายในเส้นใยกรอง</p>			

หัวข้อเรื่อง Dialyzer reprocessing

วัตถุประสงค์เชิง พฤติกรรม	สาระเนื้อหา	กิจกรรมการเรียนรู้ สอน	สื่อการสอน	วิธีการและเกณฑ์ การประเมินผล
	<p>ออกให้มากที่สุด จะทำให้สามารถนำตัวกรองมาใช้ซ้ำได้ดีที่สุด ควรนำตัวกรองไปชะด้วยน้ำบริสุทธิ์ภายในเวลาไม่เกิน 2 ชั่วโมง สิ่งที่ควรระวังก็คือแรงดันน้ำที่ใช้ในการชะตัวกรองจะต้องไม่สูงจนทำให้เส้นใยกรองแตกร้าว โดยทั่วไปแรงดันน้ำไม่ควรเกิน 20 psi ไม่ว่า ณ ขณะใด ควรใต้น้ำเข้าทางด้านเลือดแดงออกทางเลือดดำก่อนเนื่องจากด้านเลือดดำจะเป็นด้านที่มีลิ่มเลือดมากกว่า และการล้างการกรองย้อนทิศทาง reverse ultrafiltration โดยคืนเอาน้ำด้านน้ำยาล้างไต กลับเข้าไปในเส้นใยกรองเลือดเพื่อชะเอาลิ่มเลือดออกได้ดีขึ้น ควรทำหลาย ๆ ครั้งจนเส้นใยกรองใส ในขั้นตอนนี้ก็ควรล้างภายนอกตัวกรองและชิ้นส่วนต่าง ๆ ให้สะอาดด้วยเช่นกัน</p> <p>2 การทดสอบประสิทธิภาพของตัวกรอง</p> <p>ประสิทธิภาพของตัวกรองขึ้นอยู่กับพื้นที่ผิวกรองที่ใช้งาน ซึ่งก็คือจำนวนเส้นใยกรองที่ไม่ถูกอุดตันนั่นเอง สามารถทราบจำนวนเส้นใยกรองที่ไม่อุดตัตได้ด้วยการวัดปริมาตรความจุเลือดในเส้นใยกรอง Total cell volume</p>			

หัวข้อเรื่อง Dialyzer reprocessing

วัตถุประสงค์เชิง พฤติกรรม	สาระเนื้อหา	กิจกรรมการเรียนรู้ สอน	สื่อการสอน	วิธีการและเกณฑ์ การประเมินผล
<p>ผู้เรียนสามารถปฏิบัติ ในการนำตัวกรอง เลือดกลับมาใช้ซ้ำด้วย มือได้</p>	<p>หลักการนำตัวกรองเลือดกลับมาใช้ซ้ำ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. สถานที่สำหรับใช้ทำการล้างตัวกรองและสายส่งเลือดควรมีการระบายอากาศที่ดี เพื่อลดการฟุ้งกระจายของ disinfectant 2. จัดแยกอ่างล้างรวมถึงอุปกรณ์ล้างไว้เป็นส่วนเฉพาะสำหรับผู้ป่วยติดเชื้อ เช่น ผู้ป่วยไวรัสตับอักเสบบี (HBV) ผู้ป่วยไวรัสตับอักเสบบี HCV เพื่อป้องกัน cross tamination 3. ตรวจสอบความเหมาะสมสำหรับผู้ป่วยที่มีการติดเชื้อหรือผู้ป่วยที่จำเป็นต้องทำการฟอกเลือดกรณีเร่งด่วน เพื่อพิจารณาการ reuse dialyer และ blood line หากยังไม่ทราบผลการตรวจ infectious marker ไม่ควรนำอุปกรณ์ดังกล่าวมาใช้ซ้ำ 4. พยาบาลสวมแว่นตากันเลือดกระเด็น ผูก mask สวมหมวก ใส่เสื้อกันเปื้อนและสวมถุงมือ 5. นำตัวกรองไตเทียมและ blood line หลังการใช้งานกับผู้ป่วยใส่ภาชนะมาที่อ่างล้าง 	<p>ปฏิบัติให้ดูเป็นตัวอย่าง แล้วให้ผู้เรียนปฏิบัติตาม ทุกคน</p>	<p>-อุปกรณ์ในการ ล้างตัวกรองไต เทียม -รูปภาพ -สาริตการล้าง ตัวกรองไตเทียม</p>	<p>ผู้เรียนสามารถล้าง ตัวกรองไตเทียม ได้อย่างถูกต้อง ตามวิธีการทุก ขั้นตอน</p>

หัวข้อเรื่อง Dialyzer reprocessing

วัตถุประสงค์เชิง พฤติกรรม	สาระเนื้อหา	กิจกรรมการเรียนรู้ สอน	สื่อการสอน	วิธีการและเกณฑ์ การประเมินผล
	<p>6 ตรวจสอบ dialyzer ที่นำกลับมาใช้ซ้ำ ว่ามีโครงสร้างปกติ ไม่แตกรั่ว จุดต่าง ๆ อยู่ตามตำแหน่ง มีชื่อ-สกุลผู้ป่วยเขียนติดที่ dialyzer ไว้อย่าง ถูกต้อง</p> <p>7.ล้างคราบเลือด โดยต่อปลายสาย blood line ด้านหนึ่งกับทางน้ำ RO ปลายสาย blood line อีกด้านหนึ่งต่อลงท่อน้ำทิ้ง (ตรวจ clamp ด้านข้าง ให้ปิดไว้ทุกสายและเปิด clamp ทางตรง เพื่อป้องกันไม่ให้เลือดกระจาย ในอ่างล้าง) เปิดน้ำ RO ไหลจนเลือดใส</p> <p>8.ปลด blood lineออกจาก dialyzer ทำความสะอาดโดยใช้น้ำ RO ทุกส่วน</p> <p>9. ทำความสะอาด dialyzer ใช้น้ำ RO ล้างด้าน Blood compartment สลับ กับDialysate compartment โดยต่อ น้ำ RO กับ Dialysate compartment ข้างหนึ่ง ส่วนอีกข้างหนึ่งต่อสายและ clamp เพื่อให้เกิดแรงอัด (ไม่เกิน 15 นาที) แรงดันน้ำน้อยกว่า 15-20 Psi จะทำให้มีแรงดันน้ำจาก Dialysate compartment ไปยัง blood compartment ซึ่งจะสวนทางกัน ultrafiltration ระหว่างการฟอกเลือด (สำหรับ Dialyzer ชนิดเปิดหัวได้ ให้เปิดหัวทำความสะอาด)</p>			

หัวข้อเรื่อง Dialyzer reprocessing

วัตถุประสงค์เชิง พฤติกรรม	สาระเนื้อหา	กิจกรรมการเรียนรู้ สอน	สื่อการสอน	วิธีการและเกณฑ์ การประเมินผล
<p>ผู้เรียนสามารถ ทดสอบประสิทธิภาพ ของตัวกรองได้โดย วิธีการวัด TCV</p>	<p>10. ตรวจสอบความสะอาดของ dialyzer และ blood line</p> <p>11. วัด Total cell volume :TCV ของdialyzer ถ้าน้อยกว่า 80% ของ TCV เริ่มต้นให้ทิ้ง dialyzer นั้น</p> <p>วิธีปฏิบัติในการทดสอบ TCV</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. นำ dialyzer ที่สะอาดแล้ว ใส่น้ำ RO ใน Dialyzer ให้เต็มทั้ง ทางด้าน dialysate และ ทางด้าน blood compartment ไล่ ฟองอากาศออกให้หมด 2. ปิด cap ทางด้าน dialysate และ blood compartment 3. เปิด cap ทางด้าน blood compartment ออก นำ blood port ใส่ง ครอบบอดตวงส่วน blood part อีกด้านหนึ่ง ต่อกับสายต่อ พร้อมลูกบอลยาง บีบลูกบอลยางใส่งน้ำลงในครอบบอดตวงให้ หมด และวัดปริมาตรน้ำในครอบบอดตวง ถ้ามีปริมาตรต่ำกว่า 80 % ของ TCV เริ่มต้นไม่ควรนำมาใช้ซ้ำ 	<p>สาธิตวิธีวัด TCV</p>	<p>เครื่องมือวัด TCV</p>	<p>ผู้เรียนสามารถวัด TCV ได้</p>

หัวข้อเรื่อง Dialyzer reprocessing

วัตถุประสงค์เชิง พฤติกรรม	สาระเนื้อหา	กิจกรรมการเรียนรู้ สอน	สื่อการสอน	วิธีการและเกณฑ์ การประเมินผล
ผู้เรียนสามารถ ตรวจสอบการรั่วซึม ของตัวกรองไตเทียม ได้	<p>12. ตรวจสอบ leak test ของ dialyzer ถ้า leak ให้ทิ้ง dialyzer นั้น</p> <p>วิธีปฏิบัติในการตรวจสอบ leak</p> <ol style="list-style-type: none"> นำ dialyzer ที่ล้างสะอาดแล้วใส่น้ำใน dialyzer ทิ้งให้หมด ทั้งใน blood compartment และ dialysate compartment เปิด ทางด้าน dialysate port ทั้ง 2 ด้าน ต่อสาย pressure gauge ทางด้าน blood port 1 สาย และต่อ สายที่มีลูกบอลยางเข้ากับ blood port อีกด้านหนึ่ง บีบลูกบอลยางให้ pressure ค้างอยู่ที่ 250 mmHg ใช้ arterial clamp clamp สายต่อลูกบอลยางไว้ จับเวลา (low flux 30 วินาที ,high flux 1 นาที) pressure ตกไม่เกิน 10 mmHg แสดงว่า dialyzer ไม่ leak <p>13. ต่อ blood line กับ dialyzer จากนั้น fill น้ำ RO ด้าน blood compartment ให้เต็มโดยไม่มีฟองอากาศ</p> <p>14. clamp สายแยกของ blood line ทั้งหมด</p>	สาธิตการตรวจสอบการ รั่วซึมของตัวกรองไต เทียม	อุปกรณ์ในการ วัดตรวจสอบ การรั่วซึมของ ตัวกรองไตเทียม	ผู้เรียนสามารถ ตรวจสอบการ รั่วซึมของตัวกรอง ไตเทียมได้ถูกต้อง

หัวข้อเรื่อง Dialyzer reprocessing

วัตถุประสงค์เชิง พฤติกรรม	สาระเนื้อหา	กิจกรรมการเรียนรู้ สอน	สื่อการสอน	วิธีการและเกณฑ์ การประเมินผล
<p>ผู้เรียนสามารถ เลือกใช้น้ำยา disinfectant และสามารถผสม น้ำยาได้อย่างถูกต้อง</p>	<p>15. ผสม disinfectant กับ NSS หรือน้ำ RO ตามมาตรฐาน AAMI ให้ได้ 1000 มิลลิลิตร</p> <p>สูตรคำนวณน้ำยา disinfectant</p> <p>ความเข้มข้นของน้ำยาเดิม x ปริมาตรของน้ำยาเดิม = ความเข้มข้นของน้ำยาใหม่ x ปริมาตรของน้ำยาใหม่</p> <p>16. นำ disinfectant ที่ผสมแล้วต่อกับ blood line เปิด clamp ของ blood line ทางตรงใช้ disinfectant ไปแทนที่น้ำ RO (ไม่มีฟองอากาศใน dialyzer) ปริมาณ 2-3 เท่า ของปริมาตร dialyzer แล้ว clamp ปลาย blood line ด้าน vein</p> <p>17. เปิด clamp ทางแยกด้านข้างจากใกล้ไปไกล โดยให้ disinfectant ไปแทนที่น้ำ RO ที่ละสายและนำจุกปิดปลายและ clamp สายไว้</p> <p>18. fill dialysate compartment ด้วย disinfectant จนเต็ม แล้วปิดจุก dialysate compartment</p>	<p>ฝึกคำนวณความเข้มข้น ของน้ำยา disinfectant</p>	<p>ตัวอย่างการ คำนวณ</p> <p>– 4% formalin(37%formalin) =</p> $\frac{4\% \times 1000}{37\%} = 108 \text{ ml}$	<p>ผู้เรียนสามารถ ผสมน้ำยา disinfectant ได้อย่างถูกต้อง</p>

หัวข้อเรื่อง Dialyzer reprocessing

วัตถุประสงค์เชิง พฤติกรรม	สาระเนื้อหา	กิจกรรมการเรียนรู้ สอน	สื่อการสอน	วิธีการและเกณฑ์ การประเมินผล															
	<p>19 ตรวจสอบทุกส่วนของ dialyzer และ blood line ว่าผ่านการ fill disinfectant ครบถ้วน</p> <p>20. เก็บ dialyzer และ blood line ในที่เก็บเฉพาะของผู้ป่วยและให้พัน แสงแดด</p> <p>21. เมื่อนำตัวกรองเลือดไปใช้ครั้งต่อไปต้องดูระยะเวลาการฆ่าเชื้อ ต้องไม่น้อยกว่าที่มาตรฐานกำหนด ดังนี้</p> <table data-bbox="465 710 1272 986"> <thead> <tr> <th>น้ำยาฆ่าเชื้อ</th> <th>ความเข้มข้น</th> <th>ใช้ระยะเวลา</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Formaldehyde</td> <td>4 %</td> <td>24 Hour</td> </tr> <tr> <td>Peracitric acid</td> <td>3%</td> <td>11 hour</td> </tr> <tr> <td>Glutaradehyde</td> <td>0.75%</td> <td>1 hour</td> </tr> <tr> <td>Heat</td> <td></td> <td>20-30 hour</td> </tr> </tbody> </table> <p>การนำตัวกรองกลับมาใช้ซ้ำสามารถประหยัดค่าใช้จ่ายได้มาก โดยมีผลเสียต่อผู้ป่วยในด้านต่าง ๆ น้อยมาก เช่น ความเสี่ยงต่อการติดเชื้อ ความเสี่ยงต่อการสัมผัสน้ำยาเคมีประสิทธิภาพในการฟอกเลือด เป็นต้น ซึ่งสามารถลดผลเสียหรือความเสี่ยงให้เกิดขึ้นน้อยที่สุดได้โดยการ</p>	น้ำยาฆ่าเชื้อ	ความเข้มข้น	ใช้ระยะเวลา	Formaldehyde	4 %	24 Hour	Peracitric acid	3%	11 hour	Glutaradehyde	0.75%	1 hour	Heat		20-30 hour			
น้ำยาฆ่าเชื้อ	ความเข้มข้น	ใช้ระยะเวลา																	
Formaldehyde	4 %	24 Hour																	
Peracitric acid	3%	11 hour																	
Glutaradehyde	0.75%	1 hour																	
Heat		20-30 hour																	

หัวข้อเรื่อง Dialyzer reprocessing

วัตถุประสงค์เชิง พฤติกรรม	สาระเนื้อหา	กิจกรรมการเรียนรู้ สอน	สื่อการสอน	วิธีการและเกณฑ์ การประเมินผล
	<p>การปฏิบัติด้วยวิธีการที่ถูกต้องอย่างเคร่งครัด การประหยัดค่าใช้จ่ายลง ทำให้ผู้ป่วยมีโอกาสได้ใช้ตัวกรองประสิทธิภาพสูง ซึ่งน่าจะเป็นผลดีต่อสุขภาพและชีวิตของผู้ป่วยมากกว่าผลเสียที่อาจเกิดขึ้นในอัตราที่ต่ำมาก การทดสอบประสิทธิภาพของตัวกรองจะคงประสิทธิภาพผลในการล้างไตไว้ได้ตามกำหนด หากพบว่าตัวกรองมีประสิทธิภาพไม่ดีพอก็ไม่ควรนำมาใช้ซ้ำอีกต่อไป โดยทั่วไปไม่นิยมให้นำตัวกรองชนิด low flux หรือชนิดประสิทธิภาพต่ำ (low performance) มาใช้ซ้ำเนื่องจากมีแนวโน้มว่าผู้ป่วยจะได้รับการฟอกเลือดที่ต่ำกว่ามาตรฐาน และในการสั่งฟอกเลือดควรจะให้มีความพอเพียงของการฟอกเลือดสูงกว่ามาตรฐานอย่างน้อยร้อยละ 10 ถ้านำตัวกรองมาใช้ซ้ำ เพื่อให้มั่นใจว่าผู้ป่วยจะได้รับการล้างไตอย่างเพียงพอ น้ำยาเคมีกำจัดเชื้อมีความปลอดภัยเพียงพอถ้าปฏิบัติตามข้อกำหนดและตรวจวัดหาการตกค้างของน้ำยาเคมีก่อนนำไปใช้ ถ้าสามารถกำจัดเชื้อได้ด้วยความร้อนก็จะปลอดภัยต่อผู้ป่วยยิ่งขึ้น แต่อาจจะใช้ซ้ำได้น้อยครั้งลง</p>			